

Ձիերը վրանի առջեւ պատրաստ էին. նա եւ բեկը հեծան, եւ առնելով իրանց հետ մի քանի ծառաներ, հեռացան:

— Ու՛ր են գնում, — հարցրի բեկի որդուց, որ ինձ մօտ նստած էր:

— Մեզանից ոչ այնքան հեռու մի ավերակ բերդ կայ, հայրս միտք ունի նորոգել տալու, գնում են այն բերդը տեսնելու, — ասաց նա:

Ինձ շատ հետաքրքրական չէր այդ, որովհետեւ ես ուր որ գնում էի, միշտ ավերակ բերդեր էի տեսնում: Վանայ կողմերի լեռները լիքն են ավերակ բերդերով, եւ նրանք ամենեւին չէին գրաւում ինձ: Բայց նոյն րոպեում իմ միտքը գրաւել էր գեղեցիկ օրիորդը. մտածում էի՝ թէ այն ի՞նչ խօսք էր, որ նա ասաց ինձ, եւ ինչո՞ւ այնպես ակամայ փոփոխեցաւ նա: Բայց որտե՞ղ միւս անգամ կարող էի տեսնել նրան:

Շուտով մեզ նախաճաշիկ տոեցին: Զրդի նախաճաշիկը շատ համեղ է լինում. նա պատրաստած է սերը, կարագը, մածուկը մեղրի հետ խառնած մի բաղադրութիւնից, եւ համեմած է լեռնային բոյսերով: Հացը նրանք թխում են երկաթեայ լայն կասկարայի վրայ: Ես վաղ առաւօտեան տեսնում էի, թէ որպէս կանայք փութաջան կերպով հաց էին պատրաստում: Եւ չնայելով, որ բեկը մի ամբողջ ցեղի գլխաւորն էր, դարձեալ նրա կանանց, աղջիկների եւ հարսների մէջ չէր երեւում այն, այսպէս ասած, տիկնութեան անշարժութիւնը, որ տիկիկները հանգիստ նստած, տնային բոլոր գործերը աղախիկներին եւ սպասաւորներին են կատարել տալիս: Զրդի կինը, թէ իշխանի տիկին լիներ նա եւ թէ հասարակ հովոյի, իր տնային գործերը իր ձեռքովն է կատարում: Զրդի տնտեսութեան մէջ անգործ է միայն տղամարդը: Նա առաւօտեան վեր է կենում, կամ իր ձիու հետ է խաղում, կամ իր զենքերն է մաքրում, կամ վառօդ ու գնդակ է պատրաստում, եւ եթէ ուրիշ գործ չունի, մի ընկեր է գտնում, եւ նստում է նրա հետ, ծխում է ու իր գլխի անցքերն է պատմում: Գլխաւոր արհեստը, որի մէջ նա շահ է բերում իր ընտանիքին, է աւազակութիւնը, — այս գործի մէջ քուրդը ծոյլ չէ:

Նախաճաշիկից յետոյ բեկի որդիքը կամեցան ինձ զոարճացնել եւ առաջարկեցին գնալ որսորդութեան: Ես ընդունեցի: Որսորդութեան համար ամեն ինչ հոգացել էին. ձիերը, շները եւ բազէներն արդէն պատրաստ էին: Մենք առաւօտեան հովով դուրս եկանք: Այն հովտի մէջ, ուր զետեղած էին եգիպտացիների վրանները, կար մի ընդարձակ, կանաչապատ դաշտ: Այստեղ բեկի որդիքը կամեցան մի փոքրիկ ձիարշաւ հանդիսացնել: Վրանաբնակների կանայք կանգնած, նայում էին մեզ վրայ: Նրանք խիստ վարպետ կրիտիկոսներ են տղամարդի արիւթիկներին: